

Піднесено-героїчний образ головного героя повісті «Тарас Бульба».

Головна думка твору винесена в назву «Тарас Бульба». Це текст про психологію однієї людини – Тараса Бульби. У різних частинах твору він постає в різних образах.

Дослідник творчості Миколи Гоголя Остап Стронецький пише: *«Перше видання «Тараса Бульби» набагато менше від другого, що вийшло в 1842 р. Воно охоплювало тільки 9 розділів і мало близько 65 сторінок. Цілісність кожного образу розпадається на чотири невід'ємні частини:*

1) зовнішній вигляд героя, що може бути реалістичним або гротескним; 2) його ум; 3) його душу; 4) його психіку».

Образ Тараса Бульби:

козацький полковник (виховує їх відповідно до кодексу козацької честі; освічений; цінний для січового товариства; має психологію воїна);

дбайливий господар (думає про своє майно, діє не хаотично, а продумано й сплановано);

лідер (робить «державний переворот» у межах демократичної Січі (підмовляє козаків обрати нового кошового); бере на себе функції командування військом під Дубно; лідер, якому властива самопожертва: в ім'я Батьківщини він пожертвував найціннішим – дітьми, а потім - і власним життям);

батько (синовбивця щодо Андрія, скривджений батько щодо Остапа);



Тарас Шевченко
«Зустріч Тараса Бульби з синами»

комічний герой (бульба – це діалектне слово, яке означає «картопля», тобто національного героя звати Тарас Картопля).

Для Гоголя сміх – форма захисту. Улюбленим Гоголівським прийомом для творення комічного є перебільшення – гіперболізація об'єктів чи явищ (наприклад, «шаровари, як Чорне море завширшки»).

У живописі

На основі описів із повісті «Тарас Бульба» український художник Ілля Рєпін у кінці XIX століття написав картину «Запорожці пишуть листа турецькому султанові». Про такий лист Рєпін почув від свого друга-історика Дмитра Яворницького – дослідника історії українського козацтва. Яворницький зображений на картині в центрі в ролі писаря, навколо якого зібралися козаки. Композиція на картині побудована так, що створюється враження, ніби глядачі також присутні під час цього процесу. Але насправді ніякого подібного листа не існувало.



Ілля Рєпін «Запорожці пишуть листа турецькому султанові» (1891)

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Сліпченко О. «Запорожці пишуть листа турецькому султану»: захопливе минуле й повчальне сьогодення: https://zn.ua/ukr/HISTORY/zaporozhcz-pishut-lista-tureck-omu-sultanu-zahoplive-minule-y-povchalne-sogodennya-282414_.html.